ARCHIVIO GENERALIZIO - Sezione Storica

Chierici Regolari Somaschi

n. NAP. 10

Curia Generalizia - Roma

Segri.

Napoli - Loreto

Nap. 10

Episcopus non habet ius visitandi orphanotrophia nostra (1597)

Neapolitan. [illegible] Visitationis

Illmo et Rmo Dne. Ex his que alias in facto deducta fuerunt, et de novo deducunt patet Orphanos, quorum Congregatio de Somascha curam gerit, et Hospitalibus in quibus ipsi degunt exemptos esse a Jurisdictione Ordinarii circa Sacramenta que eis ministrantur a Sacerdotibus dicte Congregationis. Tum quia Paulus 3us dedit eisdem facultatem ipsos pauperes, et omnes in similibus Hospitalibus deservientes absolvendi ab omnibus criminibus, et peccatis a quibus Ordinarii absolvere consueverant. Tum et quia eisdem Sacerdotibus, et servientibus dictis Orphanis curam, et administrationem in temporalibus, et spiritualibus demandavit, et illis omnia Eccliastica Sacramenta ministrandi authoritatem concessit, ut constat ex litteris eiusdem Pontificis sub vive vocis oraculo factis [illegible] Car.li tunc [illegible] nuncupati sub dat. xxx Nbris 1546. Et sic non est dubium posse illis ministrare et Sacramentum extreme unctionis, prout ministrant vigore dicte facultatis ab eis observate a longissimo tempore citra, cuius observantie ratio est, quia cum indefinite locutus sit Summus Pontifex perinde ac si dixisset omnia Sacramenta cum infinita equipollet universali.

Evidenter etiam colligitur ad eandem Congregationem huiusmodi Hospitalia Orphanorum spectare, quia idem Paulus 3us curam, et administrationem eorundem comisit, et deinde Pius 4us omnimodam facultatem concessit, ut de licentia Ordinariorum et Gubernatorum Civitatum, et locorum, loca pro similibus Hospitalibus recipere valerent, ac etiam quia decrevit super predictis gratiis, litteris, et indultis Pauli 3i locorum Ordinarios non posse impedire, nec molestari, et insuper concessit [illegible] Orphanis, et omnibus Xpi fidelibus Sacramenta penitentie et Eucharistie ministrare posset.

Perspicuum est etiam ex privilegiis Gregorii 13. ipsum eximisse personas professas, et non professas, nec non familiares, et Ministros, cum omnibus Ecclesiis Oratoriis, domibus, et Conventibus, ac bonis etc. ad dictam Congregationem spectantibus, et pertinentibus, et sic expresse patet privilegium huiusmodi comprehendere Orphanos, qui non sunt persone professe, et ad ipsius Congregationis curam, et administrationem pertinent. Verum non fit extensio privilegiorum de persona ad personam, cum iste persone expresse comprehendantur nec de loco ad locum, quia [illegible] Pontifex eximendo Conventus et Domus, et Congregationem dictam non [illegible]

nisi Conventus, idest Collegia claustralia, Seminaria, et Domus Orphanorum et ista comuniter
vulgo appellantur Case, overo luoghi di Orphani; Ergo eximentis et domus Congregationis utique nō potuit
intelligere nisi de Domibus Orphanorum ad dictae Congregationis pertinentibus, qui comunis usus
loquendi attendi habet, quia si de domibus Orphanorum nō intellexisset superfluū fuisset Domus
addere, cū Conventus, seu Collegia exprimere satis extitisset; Verum in Privilegijs nihil
superfluū esse debet, sed omnia verba debent aliquid operari.

Sed rursus omne dubiū circa hoc removetur ex litteris Sanctissimi D. Nostri qui in confirmatione, et nova
privilegiorum concessione exemptionis facta dictae Congregationi expresse nominat Hospitia, et loca dictae
Congregationis quae nulla alia Hospitia, et loca habet, quae ita appellentur nisi ipsa Orphanorum. Ergo
in ipsis privilegiū verificatur.

Denique patet ex eiusdem moderni Pontificis privilegijs cum voluisse Visitatores dictae Congregationis visitare
dicta loca Orphanorum nō autem Ordinarios, quia hoc esse institutū ipsorum recte novit; et melius
scire posse, quae pertinent ad disciplinā, et mores eorum, ceteris alijs huiusmodi Orphanotrophiorum
peritiam, nō habentibus, prout expertū est eidem Sanctitati eamdem Congregationem scientiā, et experientiam
habere, educandi, et in bonis artibus, et moribus erudiendi pueros, alioquin curā nobiliū
alumnorum Collegij Clementini, ei nō credidisset, et sic satis notū fuit Sanctitati suae huiusmodi loca
visitatione Ordinariorum nō indigere. Cū a Visitatoribus Congregationis quoties opus sit visitentur.
Secus enim sequeretur quod a pluribus diversimode visitari, et corrigi possent, contra leges
divinas, et humanas prohibentes non iudicari bis idem in id ipsū, et nō dari duplicem
afflictionem ultra quod ordo disciplinae permittit.

Et licentione dictas dictarum facultatē visitandi deserit, sine praeiudicio iuriū Episcopi, In hoc intelligi
et quatenus Episcopus alias habeat illud Jus visitandi, prout negatur habere Illustrissimum ac Reverendissimum Dominum
Archiepiscopum Neapolitanū, qui nunquam ab immemorabili tempore dicta Ecclesiam et Hospitale Divae Mariae
Lauretanae visitavit. Vel quando Episcopus in concessione alicuius loci facta dictae Congregationi in sua
Dioecesi, sibi huiusmodi ius visitandi reservaverit, prout aliquando alibi contigit.

Orphanor. et ista comunitor
Domus Cong.nis atiq nō potuit
bus, qui comunis usus
t superfluā fuisset Domus
Ver in Privilegijs nihil

n confirmatione, et noua
minat Hospitia, et loca d.te
nisi p.ta Orphanor. Ergo

isitatores d.te Cong.nis visitare
ipsos recte novit; et melius
ijs hmoi Orphanotrophiorum
ong.ne scientia, et experientiam
eros, alioquin curā nobiliū
tā fuit S.bi sue hmoi loca
ties opus sit visitare
rrigi possent, cum leges
ipsū, et nō dari duplicem

iniū E.pi, In hoc intelligi
haberi Ill.mū ac R.mū Dnum
Ecc.am et Hospite dive Marie
fella d.te Cong.ni in sua
alibi contigit.

Nec est noua Jus qd habet d.ta Cong.tis visitandi hmoi loca, sed noui est concessum, nē possint a Gubernatoribus rerū temporaliū impediri, prout factū alicubi cu libant, et ideo obtentum fuit privilegiū à Cong.ne ut desistere ab hmoi ipedimetis, nō ut denuo aliqd Jus acquireret.

Neq obstat nō posse dici d.m Hospitū, et Ecc.am ad eadem Cong.nē spectare, eo qd nō habeat in eis merā, et absolutā administratione temporalē, quia hoc nō oritur ex eo nō posse illā habere vigore facultatis Ap.ce sed quia illius persone tanquam Deo militantis nolūt se implicare negocijs secularibus.

Minusq obstat qd Pius q.to excepit temps Paschatis resurrectionis circa ministratione sacram.ti Eucharistie, quia illa exceptio referte nō ad Orphanos, sed ad alios xpi fideles ad eos Ecc.as accedentes, quibus et ministrandi p.tū sacram.tū plena facultas datr omnibus alijs āni temporibus, qd patet tū ex usu antiquissimo servari solito in d.ta Cong.ne ex quo privilegia, et leges interpretatione recipiūt. Tum et ex privilegijs p.tos Greg.i et Clemētis eius successor. apparet exceptione hmoi referri tm ad quoscūq alios xpi fideles non autem ad ipsos Orphanos de quibus nulla quo ad hoc fit mētio specialis, et sic privilegiū ex privilegio, et vere declarat.

Ad id autē qd exold. dr, ex facultate habita a Pio q.to accipiēdi loca pro educatione Orphanor. ut de licētia Ordinarior. et Gubernator. &. nō costare p.tū Hospitū dive Marie fuisse receptū de licentia Archiepi. Respondet ut hmoi licentiā nō fuisse necessariā, sive ex parte cocedētiū, qui fuerūt Ministri Regij, et tanq tales concesserūt; sive ex parte obtinētiū, qui authoritate sedis Ap.ce de manu laicor hmoi loca recipere possūt, ut patet ex brūs Pauli 3.ti Vel si fuerit necessaria p lapsū triginta annorū scientibus Archiepis, qui pro tpe fuerūt, et tacentibus intercessisse presumitur.

Concluditr ex p.tis Ill.mū et R.mū D. Archiepm nullū Jus habere visitandi p.ta Ecc.am in qua ipi sacerdotes Reg.es sub Regula S.ti Aug.ni militātes, et exempti sacram.ta ministrāt, nec Hospite p.tū in quo Orphani ad eos curā, et regimen spectantes educāt.

Ideo &c.

4

Ill.mis et Rev.mis DD. Car.libus

Congreg.nis Concilij Trid.ni

Neapolitan. prsa Visitat.nis

Pro

Clericis Reg.bus Cong.nis Somaschæ

Con

Ill.mu et Rev.mu D. Archiepm

Tarenti

A. 145

~~177~~

Cpus in hac iuri visitand. Orpha
notrophia nra.